

Orientering om hjemløse uregistrerede EU-borgeres adgang til forsorgshjem og herberger etableret efter servicelovens § 110

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold er blevet opmærksom på, at der i praksis kan være usikkerhed om fortolkningen af reglerne om optagelse af hjemløse uregistrerede EU-borgere på forsorgshjem og herberger etableret efter servicelovens § 110. Ministeriet ønsker på den baggrund hermed at orientere om reglerne på området.

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold skal understrege, at der ikke er ændret i servicelovens regler om ophold på forsorgshjem eller herberger. Efter serviceloven er det således fortsat en betingelse, at en person skal have lovligt ophold her i landet, hvis pågældende skal have hjælp efter loven. Dette gælder også i forhold til forsorgshjem eller herberger etableret efter lovens § 110.

Om EU-borgeres adgang til tilbud etableret efter servicelovens § 110

Det er en betingelse for retten til hjælp efter serviceloven, at personen har lovligt ophold her i landet, jf. servicelovens § 2. Den nærmere afgrænsning af, hvem der har ret til hvilke ydelser, følger af den enkelte bestemmelses angivelse af betingelser for at yde hjælp.

Tilbud efter servicelovens § 110 er boformer til midlertidigt ophold for personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp. Det kan for eksempel være hjemløse med et misbrug eller personer med psykiske lidelser. Boligmangel er i sig selv ikke tilstrækkeligt til at begrunde ophold på et forsorgshjem. EU-borgere med lovligt ophold, som tilhører målgruppen, har også adgang til botilbud mv. efter servicelovens § 110.

Optagelse i botilbud efter servicelovens § 110 kan ske ved direkte personlig henvendelse – det såkaldte selvmøderprincip – eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Det er i begge tilfælde botilbuddets leder, der har kompetencen til at træffe afgørelse om, hvorvidt en person opfylder betingelserne for at kunne optages i en boform efter servicelovens § 110. I lederens afgørelse skal der indgå både en vurdering af den pågældendes opholdsretlige status med det formål at fastlægge, om den pågældende opfylder betingelsen om lovligt ophold efter servicelovens § 2, samt en faglig vurdering af, om den pågældende tilhører målgruppen for et § 110-tilbud.

Lederen af botilbuddets vurdering af, om en EU-borgers ophold er lovligt, har alene retsvirkning i forhold til afgørelsen om optagelse på det konkrete botilbud.

Om EU-borgeres ret til ophold

Reglerne om EU-borgeres ret til at opholde sig i et andet EU-land hører under Justitsministeriets område. Herom oplyser Justitsministeriet følgende:

”Det følger af udlændingelovens § 2, stk. 1, at EU-borgere har ret til at indrejse og opholde sig i Danmark i indtil tre måneder. Denne ret er alene betinget af, at EU-borgeren er i besiddelse af et gyldigt pas eller identitetskort.

Efter EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, stk. 4, har en arbejdssøgende EU-borger ret til ophold i Danmark i indtil seks måneder og herefter så længe, det kan dokumenteres, at den pågældende søger arbejde og har reelle chancer for ansættelse.

Det følger af EU-opholdsdirektivets artikel 14, stk. 1, at EU-borgere og deres familiemedlemmer har ret til ophold i indtil tre måneder, så længe de ikke bliver en urimelig byrde for værtslandets sociale system.

Det beror på en konkret vurdering, om en EU-borger, der har en EU-retlig opholdsret som beskrevet ovenfor, udgør en urimelig byrde for det sociale system, hvis den pågældende retter henvendelse til et § 110-tilbud. Der kan ved denne vurdering lægges vægt på bl.a. opholdets varighed her i landet, personlige forhold, om den pågældende har midler til sin egen forsørgelse og på opholdets formål, f.eks. om den pågældende kan dokumentere at være reelt arbejdssøgende.

For ophold i indtil tre måneder og for ophold som jobsøgende er der ikke krav om registrering hos Statsforvaltningen, ligesom EU-borgeren ikke kan mødes med krav om dokumentation for indrejsetidspunkt.

En EU-borger, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af Danmark. Udrejser den pågældende ikke frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen.

Det bemærkes, at det følger af udlændingeloven, at en udlænding, der ikke har lovligt ophold i Danmark, får udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen, hvis det er nødvendigt af hensyn til forsørgelsen af den pågældende”.

Yderligere information m.v.

Ved spørgsmål om reglerne om EU-borgeres opholdsret kan lederen af botilbuddet rette henvendelse til udlændingemyndighederne med henblik på generel vejledning herom. Det bemærkes i den forbindelse, at administrationen af reglerne om opholdsret for EU-borgere, der opholder sig i Danmark som arbejdssøgende, og administrationen af reglerne om udstedelse af registreringsbevis til EU-borgere henhører under Statsforvaltningen. Statsforvaltningen kan kontaktes på telefonnummer 72567036 og eukobenhavn@statsforvaltningen.dk. Administrationen af reglerne om EU-borgeres ret til ophold i Danmark i kortere tid end tre måneder henhører under Udlændingestyrelsen. Udlændingestyrelsen kan kontaktes på telefonnummer 35366600 og eu@us.dk.

Med venlig hilsen

Lise Stidsen Vandahl
Kontorchef
Kontoret for Udsatte og Civilsamfund